

Kas uzskatāms par nakts darbu?

2019-02-20

Toms Šulmanis, ZAB "COBALT", partneris, zvērināts advokāts

Darba likuma (DL) 67.pantā paredzētas darbiniekam tiesības saņemt piemaksu par nakts darbu ne mazāk kā 50% apmērā. Līdz ar to svarīgi saprast, kāda darba pienākumu izpilde uzskatāma par nakts darbu. Latvijas Republikas Augstākās tiesas (AT) Civillietu departaments 2018.gada 20.novembrī pieņēma spriedumu lietā Nr.SKC-646/2018, kurā cita starpā skaidroti DL noteikumi par nakts darbu. Šajā rakstā sniegsim īsu pārskatu par lietas apstākļiem un AT secinājumiem.

Lietas būtība

Darbinieks (prasītājs) bija pieņemts darbā par autovadītāju-ekspeditoru. Kā papilduzdevums viņam bija noteikta krāvēja-ekspeditora pienākumu izpilde. Darbinieka pienākumos ietilpa pasūtījuma iekraušana automašīnā, pasūtījuma piegāde un automašīnas izkraušana. Darba pienākumi daļēji tika veikti nakts laikā. Lietā bija strīds gan par to, vai par automašīnas izkraušanas darbiem pienākas papildu samaksa, gan par iespējamo piemaksu par nakts darbu.

Tiesas secinājumi

DL [138.panta](#) 1.daļā paredzēts, ka nakts darbs ir ikviens darbs, ko veic nakts laikā vairāk nekā divas stundas. Ar nakts laiku saprotams laikposms no plkst. 22.00 līdz 6.00. [Spriedumā](#) secināts, ka nevienu no zemāk minētajiem gadījumiem nevar uzskatīt par nakts darbu:

- darbs, kas veikts vienu stundu un 31 minūti laikā no plkst. 4.20;
- darbs, kas veikts 36 minūtes no plkst. 5.24 līdz 6.00.

Līdz ar to secināms, ka par nakts darbu nav uzskatāms jebkāds darbs, kas veikts laika posmā no 22.00 līdz 6.00, bet kas nepārsniedz divas stundas. Par nakts darbu nav uzskatāmas arī situācijas, kad darbinieks sācis veikt darbu pirms 22.00, bet pabeidz līdz 24.00, lai gan darbinieks kopumā nostrādājis vairāk par divām stundām. Pēc līdzīga principa par nakts darbu nav uzskatāms darbs, kas ir veikts pēc 4.00 un ir turpinājies pēc 6.00 ilgāk par divām stundām.

Tā kā [DL](#) nav noteikts, ka šīm divām stundām nakts laikā jābūt nepārtrauktām, tad par nakts darbu uzskatāms tāds darbs, ja kopējais nostrādātais laiks (ar vienu vai vairākiem pārtraukumiem) nakts laikā pārsniedz divas stundas.